

Vergaderjaar 2000–2001

27 575

Café-brand Volendam

Nr. 2

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS EN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 januari 2001

1. Inleiding

Het jaar 2001 is begonnen met een rampzalig ongeval: een cafébrand in Volendam die vele, vooral jeugdige, slachtoffers heeft geëist. Niet alleen zijn er – op dit moment – tien doden te betreuren, maar er zijn ook vele jonge mensen die hun verdere leven de gevolgen van deze gebeurtenis met zich moeten meedragen. Deze gebeurtenis heeft diepe wonden geslagen in een opgroeiende generatie en daarmee in het hart van de Volendamse gemeenschap.

Het is de afgelopen twee weken, zeker ook tijdens de drukbezochte en indrukwekkende stille tocht en herdenkingsbijeenkomst op vrijdag 12 januari 2001, duidelijk geworden dat velen in Nederland en daarbuiten intens meelevens. De Nederlandse bevolking heeft op tal van manieren laten zien en laten weten dat ze zich verbonden voelt met de Volendamse gemeenschap. Goede en langdurige nazorg, goede medische en psychische begeleiding van slachtoffers en een voortvarende afwikkeling van de kosten voor materiële en immateriële schade, zijn van grote betekenis. Ook de overheid zal zich hiervoor inzetten.

In deze brief geven wij u namens het kabinet een overzicht van de gebeurtenissen in de eerste twee weken van januari, in aanvulling op de brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan uw Kamer van 4 januari 2001. Wij informeren u over de activiteiten van bestuurders en overheidsdiensten, over de bestuurlijke verantwoordelijkheidsverdeling, het ingezette vervolgtraject – waaronder de inzet van traumahelikopters, structurele nazorg en onafhankelijk onderzoek – en de financiële aspecten.

2. Chronologisch overzicht 1 januari tot en met 14 januari 2001

2.1. De brand en de directe hulpverlening

De brand heeft tot nu toe tien dodelijke slachtoffers geëist en er hebben tot op heden 324 personen contact gehad met tweedelijns gezondheidszorg (gespecialiseerde medische hulp). Op dit moment (maandagmiddag 15 januari) zijn 110 mensen opgenomen in Nederlandse ziekenhuizen en 23 in buitenlandse ziekenhuizen. Er verblijven zowel in Nederland als in buurlanden nog 40 mensen op intensive care afdelingen. Zoals eerder vermeld, coördineert het brandwondencentrum te Beverwijk de behandeling van alle brandwondenslachtoffers.

2.2. Eerste nazorg

Het Advies en Informatie Centrum Volendam heeft inmiddels de registratie van de slachtoffers en hulpvragenden ter hand genomen. Op 9 januari is besloten het AIC te continueren.

De regionale huisartsenvereniging, de GGD Twente en het IAC (Informatie en Adviescentrum) in Enschede hebben ondersteuning aangeboden. Lokale scholen laten zich bijstaan door deskundigen op het gebied van onderwijsondersteuning en vanuit de jeugdhulpverlening. Daarnaast verzorgen mentoren en schoolleiders de opvang van leerlingen. Bij een van de scholen is een stilte-lokaal ingericht, waar een jeugdhulpverlener en een docent voor opvang zorgen.

2.3. Activiteiten van het gemeentebestuur Edam-Volendam

De burgemeester van Edam-Volendam heeft in een openbare raadsvergadering op vrijdagavond 5 januari 2001 aan de raad een feitenrelaas over de vergunningverlening en brandpreventiecontrole ter beschikking gesteld. De burgemeester heeft in de vergadering een verklaring afgelegd, waarin hij aangaf dat hij en de wethouders de volledige politieke verantwoordelijkheid aanvaardden voor de gevolgde procedure. De burgemeester en de andere leden van het college meenden voornamelijk de verantwoordelijkheid te moeten blijven dragen om datgene te doen wat in deze periode bestuurlijk nodig en mogelijk is om de tragedie in de plaatselijke gemeenschap te verwerken en daarvoor alle noodzakelijke maatregelen te treffen. Tegelijkertijd heeft de burgemeester toegezegd dat hij en het college later tot een definitieve afweging zullen komen, met betrekking tot hun bestuurlijke en politieke positie. Over die positie zal, blijkens zijn verklaring, overleg plaatsvinden met de fractievoorzitters en zal een oordeel van de raad worden gevraagd. De raad heeft deze opstelling unaniem gesteund.

2.4. Persverklaring Regionaal Commandant Brandweer Waterland

In de persverklaring op 5 januari 2001 heeft de regionaal commandant brandweer Waterland aangekondigd dat de Inspectie voor brandweezorg en rampenbestrijding op verzoek van het recherche-bijstandsteam van de Regiopolitie Zaanstreek-Waterland assistentie verleent bij het doen van onderzoek naar de brandveiligheid. De voorlopige bevindingen van de Inspectie voor brandweezorg en rampenbestrijding heeft de Regionaal Commandant Brandweer Waterland op 5 januari gebruikt bij het opstellen van een persverklaring.

2.5. Verklaringen Openbaar Ministerie op 5 en 8 januari 2001

In een persverklaring van 5 januari 2001 stelt het Openbaar Ministerie dat op dat moment niet is aan te geven in welke mate de geconstateerde

gebreken in de brandveiligheid van het pand aan de omvang van de ramp en de gevolgen daarvan hebben bijgedragen. Volgens het Openbaar Ministerie lijkt het grootste kwaad in de eerste plaats te zijn aangericht door de aanwezigheid van de zeer brandbare kerstversiering in de ruimte in combinatie met het grote aantal bezoekers en de beschikbaarheid van slechts één adequate nooduitgang.

In het persbericht van 8 januari 2001 heeft het Openbaar Ministerie aangegeven dat gelet op de stand van zaken volgend op de Pikmeer-jurisprudentie niet tot strafvervolgning van de gemeente Edam-Volendam zal worden overgegaan.

2.6. Strafrechtelijke aansprakelijkheid

Het kabinet heeft op 4 april 1997 naar aanleiding van het eerste Pikmeer-arrest (HR 23 april 1996, NJ 1996, 513) een nota over de strafrechtelijke aansprakelijkheid van overheidsorganen aan de Tweede Kamer gezonden (kamerstukken II, 1996–1997, 25 294, nr. 2). Na het tweede Pikmeerarrest (HR 6 januari 1998, NJ 1998, 367) waarin de Hoge Raad terugkwam op haar eerdere standpunt en een ruimere vervolgbaarheid van decentrale overheden aannam, heeft de minister van Justitie op 22 september een vervolgbrief aan de Kamer gestuurd. (kamerstukken II, 1997–1998, 25 294, nr. 9).

Daarin werd het arrest verwelkomd als uitkomst van de door het kabinet in de eerste nota ingezette lijn om door een actief vervolgingsbeleid te bevorderen dat de grenzen van de aansprakelijkheid van overheidsorganen zullen uitkristalliseren. Ten aanzien van de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de staat is het kabinet op staatsrechtelijke gronden van mening dat deze bepaald onwenselijk is. Over de brief van 22 september 2000 (kamerstukken II, 2000 – 2001, 25 294, nr. 12) van de minister van Justitie met betrekking tot dat vraagstuk vindt op 18 januari een algemeen overleg plaats.

2.7. Betrokkenheid van de regering

Op nieuwjaarsdag heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een bezoek gebracht aan een aantal ziekenhuizen. Ook op die dag heeft de staatssecretaris van BZK samen met de commissaris van de Koningin in Noord-Holland het crisiscentrum in Volendam bezocht en medeleven betuigd met de ernstig gewonden en met de gehele gemeenschap van Volendam. Op 2 januari hebben Hare Majesteit de Koningin en vice-premier Jorritsma, in aanwezigheid van de Commissaris van de Koningin in Noord-Holland, een bezoek gebracht aan het Academisch Medisch Centrum en hun medeleven betuigd aan de gewonden en hun familieleden. U werd hierover reeds geïnformeerd in de brief van de staatssecretaris van BZK de dato 4 januari jl.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op maandag 8 januari slachtoffers bezocht in het VU-ziekenhuis te Amsterdam en daarbij onder andere gesproken met de artsen en verpleegkundigen die de eerste hulp ter plaatse hebben verleend en die hun moeilijke taak op bewonderenswaardige wijze hebben vervuld. Bij die gelegenheid heeft zij toegezegd dat er in Volendam een polikliniek voor de brandwonden-slachtoffers zal worden gevestigd. De drie brandwondencentra in Nederland (Beverwijk, Rotterdam en Groningen), het Waterland ziekenhuis in Purmerend en de gemeente Edam-Volendam worden bij de exacte vormgeving betrokken. Het is de bedoeling dat hier voor een langere periode, waarbij vooralsnog wordt gedacht aan een periode van drie jaar, een polikliniek plastische chirurgie speciaal voor de slachtoffers van de café-brand wordt ingericht. Vooralsnog gaat men ervan uit dat de inzet van één plastisch chirurg met ondersteuning voldoende zal zijn. Chirurgische ingrepen zullen hier niet worden verricht.

Verder heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport alle hulpverleners in een persoonlijke brief bedankt voor de gepleegde inzet. Op 10 januari heeft de minister-president een bezoek gebracht aan de slachtoffers die worden behandeld en verzorgd in het Stuyvenberg ziekenhuis in Antwerpen.

Omdat veel van de slachtoffers, en ook hun vrienden en familieleden, leerlingen zijn van het Don Bosco College te Volendam, de technische school Zuiderzee te Edam en het regionaal opleidingscentrum Horizon College te Hoorn, heeft de staatssecretaris van Onderwijs in brieven aan de betrokken onderwijsinstellingen haar medeleven uitgesproken en toegezegd al het mogelijke te doen om de gevolgen van de brand zo goed mogelijk te doen opvangen. De onderwijsinspectie heeft contact gehad met de scholen en heeft maximale ondersteuning toegezegd.

3. Bestuurlijke verantwoordelijkheidsverdeling

Brandpreventie is een verantwoordelijkheid van het lokale bestuur. Ingevolge artikel 1 van de Brandweerwet 1985 heeft het college van burgemeester en wethouders de zorg voor het voorkómen van en de preparatie op brand. Onder meer de Woningwet en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelingen bieden het college van burgemeester en wethouders daartoe bevoegdheden, zoals de vergunningverlening, waaronder de gebruiksvergunning brandveiligheid, en de bevoegdheid om eigenaren van gebouwen aan te schrijven tot het treffen van voorzieningen. Ingevolge artikel 1 van de Brandweerwet 1985 heeft het college van burgemeester en wethouders ook de zorg voor de brandbestrijding. Ingevolge artikel 2 van de Wet rampen en zware ongevallen is het college van burgemeester en wethouders belast met de voorbereiding op de rampenbestrijding. De gemeenteraad stelt een rampenplan vast (artikel 3). De burgemeester heeft het opperbevel bij brand (artikel 173 Gemeentewet) en bij een ramp of zwaar ongeval (artikel 11 Wet rampen en zware ongevallen) en kan daartoe aan een ieder alle noodzakelijke bevelen geven. In het verlengde daarvan is ook de nazorg bij een ramp of zwaar ongeval in eerste instantie een lokale verantwoordelijkheid. Voor het gevoerde beleid is de burgemeester verantwoording schuldig aan de gemeenteraad.

Bij een grootschalige brand of een andere grote calamiteit kan de commissaris van de Koningin en het Rijk (in ieder geval de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, die zich bedient van het Nationaal Coördinatiecentrum) een rol spelen. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld wederzijdse informatievoorziening en een coördinerende rol bij de bijstandsverlening. Ook kunnen de commissaris van de Koningin respectievelijk de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in geval van een ramp of zwaar ongeval in bestuurlijke zin coördineren en in het uiterste geval beleidsaanwijzingen geven. Hun rol bij de ramp in Volendam kon beperkt blijven. Voor bestuurlijke opschaling was in de Volendamse situatie geen aanleiding.

De Wet rampen en zware ongevallen geeft twee criteria voor de beantwoording van de vraag of de calamiteit in Volendam een ramp of zwaar ongeval in de zin van die wet was:

1. Er is sprake van een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en
2. een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schade-lijke gevolgen te beperken.

Het is aan de burgemeester om te bepalen of hiervan sprake is. In dat geval kan hij gebruik maken van zijn bevoegdheden die in deze wet zijn neergelegd. In Volendam zijn er veel ambulances ingezet. Voorts was een groot deel van de bevolking op enigerlei wijze bij de calamiteit betrokken en werd in grote mate een beroep gedaan op het ambtelijke apparaat van de gemeente, dat al snel desgevraagd werd ondersteund vanuit de provincie Noord-Holland en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Op basis van deze gegevens heeft de burgemeester van Volendam geoordeeld dat aan de criteria van de Wet rampen en zware ongevallen is voldaan. In Volendam werd een rampenstaf geformeerd. De gemeente Edam – Volendam heeft het instrumentarium van de Wet rampen en zware ongevallen gebruikt. Dit blijkt uit informatie die het kabinet van de commissaris van de Koningin van Noord-Holland aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft verstrekt.

4. Vervolgtraject

4.1. Traumahelikopters

In april 1999 zijn op grond van artikel 8 van de Wet bijzondere medische verrichtingen, tien ziekenhuizen aangewezen als traumacentrum. De aanwijzing vond plaats naar aanleiding van de beleidsvisie traumazorg, die in oktober 1998 door de Minister van VWS is uitgebracht. De beleidsvisie is destijds gepubliceerd in de Staatscourant en tevens ter kennisgeving aan de Tweede Kamer gezonden. Ieder traumacentrum moet beschikken over een mobiel medisch team (MMT). Vier van de traumacentra zijn aangewezen om tevens een helikoptervervoering te hebben. De helikopters zijn bedoeld voor het vervoer van medisch mobiele teams. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kunnen zij worden ingezet voor patiëntenvervoer.

De als traumacentrum met helikoptervervoering aangewezen ziekenhuizen zijn: het Academisch Ziekenhuis bij de Vrije Universiteit van Amsterdam, het Academisch Ziekenhuis Rotterdam, het Academisch Ziekenhuis Groningen en het Academisch Ziekenhuis St. Radboud in Nijmegen. De helikopters van Amsterdam en Rotterdam zijn inzetbaar sinds respectievelijk mei 1995 en augustus 1997. De centra in Groningen en Nijmegen hopen in het voorjaar van 2001 te starten met de operaties.

In bovengenoemde beleidsvisie is daarom vastgelegd dat de traumahelikopters «van schemer tot schemer» paraat moeten zijn en dus niet gedurende de nacht. Hieraan liggen de volgende overwegingen ten grondslag. In de eerste plaats is de verkeerssituatie op de weg 's nachts zodanig dat verwacht kan worden dat het inzetten van een traumahelikopter niet of nauwelijks tijdwinst zal opleveren in vergelijking met een auto. Ten tijde van het besluit was de verwachting dan ook dat de kostbare investering met betrekking tot personeel en technische voorzieningen van de helikopter die nodig zou zijn ten behoeve van nachtvluchten niet zou leiden tot een betere traumazorg.

Technische voorzieningen om de traumahelikopters in de nacht inzetbaar te maken zijn bij donker nodig, want het landen op een niet van tevoren gecontroleerd terrein bij nacht wordt als zeer risicoverhogend beschouwd. Dit gelet op botsingsgevaar met onder andere gsm-antennes en hoogspanningskabels. Nachtvliegen vergt een aanpassing van de helikopters met speciale apparatuur zoals nachtkijkers. Verder is aanvullende opleiding, oefening en paraatheid van het personeel noodzakelijk. Het geschikt maken van de helikopters voor nachtvluchten zou een aanzienlijke verhoging van het huidige budget vergen.

Het kabinet vindt dat regelgeving en technische belemmeringen die in de weg staan aan inzet van helikopters in de avond en nacht, moeten worden weggenomen. Het kabinet wil de «beleidsvisie traumazorg» op het punt van de eventuele toegevoegde waarde van de inzet van helikopters gedurende de nacht opnieuw toetsen. Dit onderwerp heeft het kabinet daarom voor advies voorgelegd aan de commissie Alders (zie paragraaf 4.3). Na ontvangst van dit advies zal het kabinet een definitief besluit nemen.

Voor het vervoer van mobiele medische teams na de hevige brand in Volendam is gebruik gemaakt van auto's. Het eerste MMT vanuit het VU-ziekenhuis was binnen twintig minuten na alarmering ter plaatse. In deze situatie zou dit met de inzet van de traumahelikopter niet sneller hebben gekund.

Overigens zou voor inzet bij donker van de traumahelikopter van het VU-ziekenhuis nog een formele belemmering hebben gegolden. Hiertoe zou een vergunning noodzakelijk zijn geweest op basis van de Wet milieubeheer. Het afgeven van een dergelijke vergunning is een bevoegdheid van de gemeente; in dit geval de gemeente Amsterdam (stadsdeel Zuideramstel).

In de loop van 1 januari heeft vervoer plaatsgevonden door de VU-helikopter van een patiënt van Haarlem naar Aken. Dit vervoer is ingezet bij daglicht. De terugkomst van deze helikopter van de VU vond plaats om 20.00 uur. Dit was een uur na het verstrijken van de limiet van 19.00 uur en er was daarom sprake van een overtreding op basis van de Wet milieubeheer. Het VU-ziekenhuis heeft deze overtreding gemeld aan de stadsdeelgemeente Zuideramstel.

4.2. Structurele nazorg en advies

Het proces van nazorg zal, vanwege de nog jeugdige leeftijd van veel slachtoffers, van lange duur zijn. Dit is emotioneel opzicht zo moeilijke nazorgproces, dat ook gericht is op de betrokken professionele en vrijwillige hulpverleners, heeft dan ook de nadrukkelijke aandacht van het kabinet.

Passende psychosociale nazorg is noodzakelijk. Het doel van de nazorg is:

- het regelen van adequate zorg op individueel niveau bij het verwerken van hun traumatische ervaring, opdat isolement wordt voorkomen en terugkeer tot het normale levenspatroon mogelijk wordt;
- het door signalering en begeleiding behandelen van blijvende psychische schade in de vorm van een post traumatische stress-stoornis.

In overleg tussen GGD Zaanstreek Waterland, de gemeente Edam-Volendam en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt bezien of de slachtoffers en hun omgeving een bepaalde periode gevolgd moeten worden. Het gaat daarbij om het monitoren van het daadwerkelijke genezingsproces, zowel somatisch als psychosomatisch. Zeer binnenkort zal een beslissing worden genomen.

Het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding (Nibra) richt vanaf 15 januari een helpdesk in ten behoeve van brandweerkorpsen, gemeenten en burgers, die vragen hebben over (onder andere) regelgeving betreffende brandveiligheid in openbare gelegenheden.

4.3. Onafhankelijk onderzoek

In de brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Kamer van 4 januari jl. is aangekondigd dat een onafhankelijke commissie zal worden ingesteld met een tweeledige taak. Deze commissie zal rapporteren over de toedracht en de afwikkeling van de

brand in de nieuwjaarsnacht te Volendam, ook zal de commissie worden gevraagd een onderzoeksvoorstel te doen met betrekking tot de wijze waarop gemeenten uitvoering geven aan vergunningstelsels en hun beleid terzake de brandveiligheid, alsmede de bestuurlijke handhaving daarvan. Over haar nadere taakopdracht verwijzen wij u naar de brief van 4 januari 2001 en het bijgevoegde instellingsbesluit.¹ De commissie zal worden gevraagd haar resultaten uiterlijk 31 maart 2001 aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan te bieden. Op basis van dit voorstel besluit de Ministerraad over de uitvoering van dit onderzoek, dat mogelijk onder de verantwoordelijkheid van de commissie zal worden uitgevoerd.

De onderzoeken van de commissie zullen adviezen betreffende het te voeren beleid behelzen en de commissie is daarmee een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges.

Inmiddels is de heer J.G.M. Alders bereid gevonden om de commissie voor te zitten. De overige leden van de commissie zijn prof. dr. H.J. ten Duis (hoogleraar traumatologie te Groningen), mevrouw A. van den Berg (voormalig burgemeester), ing. M.M. Belonje (voormalig commandant regionale brandweer) en ir. A. Hoelen (deskundige inzake bouwregelgeving). Secretaris van de commissie is drs. ing. G. van Staalduinen MPM (plv. directeur van het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding).

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft inmiddels opdracht gegeven aan de Inspectie voor brandweezorg en rampenbestrijding om een volledig onderzoek uit te voeren naar de toedracht en afwikkeling van de brand. De voorlopige bevindingen van de Inspectie voor brandweezorg en rampenbestrijding, zijn na het eerste onderzoek in een interne tussenrapportage van 3 januari 2001 vastgelegd. Deze rapportage kan worden beschouwd als een werkdocument van de Inspectie. De rapportage is conform de standaardwerkwijze bij een incidentenonderzoek, zoals vastgelegd in een protocol, besproken met de (regionale) brandweer, met de leider van het regionaal beleidsteam en de behandelend officier van justitie. In de tussenrapportage wordt melding gemaakt van de toedracht van de brand, de wel aanwezige, maar onvoldoende functionerende nooduitgangen en het gebruik hiervan tijdens de brand.

De IBR bereidt in afstemming met de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Keuringsdienst van Waren verder een plan van aanpak voor. Hiertoe zijn inmiddels afspraken gemaakt. De IBR maakt werkafspraken met de commissie Alders en zal ook het vervolgonderzoek afstemmen met het Openbaar Ministerie. De inspecties zullen in samenhang rapporteren, onder de coördinerende verantwoordelijkheid van de IBR.

Het Traumacentrum Noord-West voert, in opdracht van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, een follow-up onderzoek uit naar de hulpverlening bij de ramp en de opvang in de ziekenhuizen in Nederland, België en Duitsland. Over dit onderzoek zal eerst over lange termijn in definitieve vorm worden gerapporteerd. Waar mogelijk kan de Inspectie Gezondheidszorg gebruik maken van de eerste bevindingen van het traumacentrum. De afstemming met de andere inspectieonderzoeken wordt gewaarborgd.

De horecasector heeft gewezen op het gebrek aan onderlinge afstemming in het algemeen tussen het optreden van de verschillende inspecties richting de horeca. De vraagstelling over de afstemming en samenhang van het optreden van de verschillende inspecties zal worden voorgelegd aan de commissie Alders. Doel is na te gaan hoe de huidige procedures

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

zijn ingericht en welke mogelijkheden bestaan voor een optimalisering van de samenhang van procedures en werkwijzen.

4.4. Afspraken met de kledingbranche inzake brandveiligheid van kleding

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de consumentenorganisaties en de kledingbranche overleggen binnenkort over maatregelen die moeten leiden tot verkleining van de risico's van brandgevaarlijke kleding. In tegenstelling tot wat vermeld staat in de brief aan de Kamer van 4 januari jl. zal het niet gaan om een convenant met de Keuringsdienst van waren. Mocht er al sprake zijn van een convenant, dan zal dit met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en niet met de keuringsdienst worden gesloten.

4.5. Afstemming tussen de bewindslieden

Inmiddels zijn verscheidene bewindslieden betrokken bij het natraject van de brand in Volendam. De hierboven genoemde activiteiten in het kader van de hulpverlening, de nazorg en de eveneens genoemde onderzoeken door de rijksinspecties en de commissie Alders hebben geleid tot een gecoördineerde aanpak op rijksniveau. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal ter zake van de afwikkeling van de brand als coördinerend bewindspersoon optreden.

5. Financiële aspecten

Het opgelopen letsel door de slachtoffers wordt voor wat betreft de medische kosten door ziekenfonds en particuliere zorgverzekeraars gedekt. Dit geldt ook voor de patiënten die noodgedwongen in het buitenland worden behandeld. De Nederlandse Brandwonden Stichting vergoedt de te maken reis- en verblijfkosten van naaste familieleden. Over de omvang van eventuele letselschade of arbeidsongeschiktheid kan in dit stadium nog geen uitspraak worden gedaan.

Het kan voorkomen dat slachtoffers zich niet of niet voldoende hebben verzekerd. Voor deze gedupeerden kan de gebeurtenis in Volendam in financieel opzicht ernstige gevolgen hebben. Inmiddels is een aantal particuliere initiatieven genomen. Hierin spelen de Nederlandse Brandwonden Stichting en de Stichting Slachtoffers Nieuwjaarsbrand een belangrijke rol.

De Nederlandse Brandwonden Stichting heeft laten weten aan de slachtoffers en hun familieleden nazorg te bieden. Een aantal brandwonden-slachtoffers van de cafébrand wordt wegens gebrek aan capaciteit in Nederland in buitenlandse ziekenhuizen behandeld. In een aantal gevallen vormt de taalbarrière een probleem. De stichting heeft tolken ingezet om deze mensen te helpen. Ook stelt de stichting zich garant voor de reis- en verblijfkosten die de familieleden van de slachtoffers moeten maken. Daarnaast heeft zij toegezegd de brandwondenslachtoffers van de cafébrand te ondersteunen bij hun moeilijke weg terug naar het normale leven.

De Stichting Slachtoffers Nieuwjaarsbrand heeft een girorekening geopend waarop donaties kunnen worden gestort. Deze donaties zullen worden aangewend om de gedupeerden tegemoet te komen. Voornoemde stichtingen spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van de slachtoffers, hun familieleden en nabestaanden. Het kabinet heeft grote waardering voor dit particulier initiatief en de solidariteit die daar, in deze moeilijke omstandigheden uitspreekt. De staatssecretaris van BZK zal met de stichtingen overleggen over een donatie.

Ook de provincie Noord-Holland heeft een financiële bijdrage toegezegd, waarbij wordt gedacht aan een bedrag van een miljoen gulden, te besteden in overeenstemming met het gemeentebestuur van Volendam. Bij de verdere vormgeving van de nazorg is het noodzakelijk om ook een beeld te hebben van de totale kosten van de brand, de daarop gevolgde hulpverlening en van de inmiddels gevorderde en nog geruime tijd vergende nazorg aan de slachtoffers en hun naasten. Daarbij kan worden gewezen op onder meer het opzetten van het AIC Volendam, de lokale polikliniek, de traumazorg en het langdurende traject van de psychosociale nazorg. Ook de inzet van de commissie Alders zal hierbij worden betrokken. Een raming van deze, thans nog niet geheel te voorziene kosten zal worden betrokken bij het opstellen van de Voorjaarsnota 2001.

6. Rapportage aan de Tweede Kamer

Naar verwachting zal het onderzoeksrapport van de gezamenlijke Rijksinspecties in maart 2001 aan de Kamer worden aangeboden. Het rapport van de commissie Alders zal naar verwachting direct na 31 maart aan de Kamer kunnen worden aangeboden. Het kabinetsstandpunt inzake de rapportages volgt zo spoedig mogelijk daarna.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G.M. de Vries

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries

Bijlage: Commissie onderzoek cafébrand nieuwjaarsnacht 2001 (Alders)